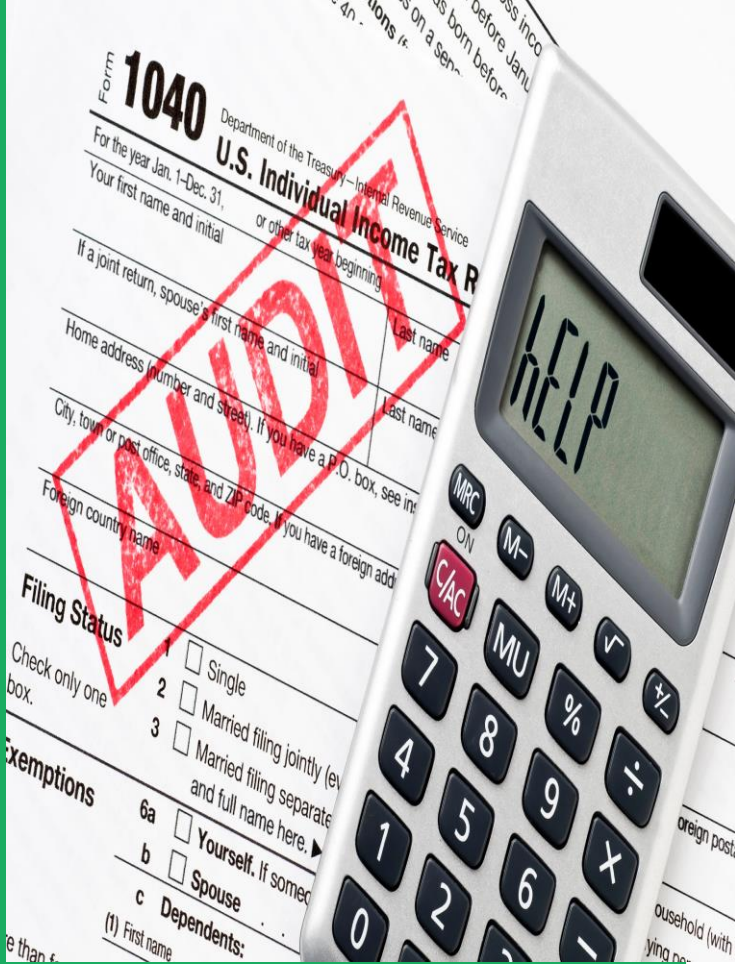

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASINDA GÜVENCE DENETİM

NİSAN 2025

Güvence Denetimi Nedir?

Güvence denetimi, bir denetçinin belirli bir konudaki bilgiye dair **bağımsız ve sistematik** bir şekilde inceleme yaparak, bu bilginin belirli kriterlere **uygun olup olmadığını değerlendirmesi** ve bu değerlendirmeye ilişkin **kullanıcılara güvence sağlayan bir rapor sunması** sürecidir.

Özetle; belirli kriterlere göre hazırlanmış bir bilginin, bağımsız bir denetçi tarafından **makul veya sınırlı güvence düzeyinde** incelenerek bu bilginin doğru ve güvenilir olup olmadığına dair kullanıcılar için güven oluşturan bir rapor sunmasıdır.

Kriter	Bağımsız Denetim	Güvence Denetimi
Kapsam	Genellikle finansal tabloların denetimini kapsar.	Hem finansal hem finansal olmayan bilgiler (sürdürülebilirlik raporu, karbon ayak izi, iç kontrol sistemi vs.) denetlenebilir.
Dayanak Konu	Finansal tablolar ve bilgiler.	Herhangi bir ölçülebilir/denetlenebilir konu (örneğin, ESG performansı, karbon salımı, süreç uygunluğu).
Kıstaslar	TFRS, BOBİ FRS vb. finansal raporlama standartları.	Denetlenen bilgiye uygun özel kıstaslar (örneğin, GRI standartları, ISO normları).
Makul Güvence	Daima makul güvence sağlanır.	Makul veya sınırlı güvence sağlanabilir.
Rapor Formatı	Bağımsız denetim raporu (genellikle görüş içerir: olumlu, olumsuz, sınırlı, görüş bildirmekten kaçınma).	Güvence raporu (görüş ya da ulaşılan sonuç açıklanır, sınırlıysa daha temkinli bir dil kullanılır).
Yasal Zorunluluk	Şirketler açısından birçok durumda yasal zorunluluktur .	Genellikle isteğe bağlıdır , kurumsal şeffaflık veya regülasyon talepleriyle yapılır.

Bağımsız Denetim vs. Güvence Denetimi

AUDIT REPORT

Güvence Denetimi Boyutları

Denetim Düzeyi

Makul Güvence Denetimi

Denetçinin, denetimin yapıldığı şartlarda, varacağı sonuca dayanak olarak güvence denetimi riskini kabul edilebilir düşük bir seviyeye indirdiği güvence denetimidir. Denetçinin vardığı sonuç, dayanak denetim konusunun kıstaslar uygulanmak suretiyle ölçümü veya değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan çıktıya ilişkin denetçi görüşünü sunacak şekilde ifade edilir.

Sınırlı Güvence Denetimi

Uygulanan prosedürlere ve elde edilen kanıtlara dayanarak denetçinin, denetime konu bilginin önemli yanlışlık içerdiği kanaatine varmasına sebep olan herhangi bir konunun dikkatini çekip çekmediğini aktaracak biçimde bir sonuç bildirdiği güvence denetimidir. Sınırlı güvence denetiminde denetçi, sınırlı güvence denetimi riskini denetimin içinde bulunduğu şartlar altında kabul edilebilir düşük bir düzeye indirir. Bununla birlikte, bildirilen sonucun dayandığı bu risk, herhangi bir makul güvence denetimindeki güvence denetimi riskinden daha yüksektir.

Makul Güvence Sınırlı Güvence

Özellik	Makul Güvence	Sınırlı Güvence
 Güvence Düzeyi	Yüksek	Orta-düşük
 Denetim Faaliyetleri	Ayrıntılı test, inceleme	Analitik prosedür, sorgulama
 Görüş Biçimi	Olumlu beyan	Olumsuz beyan
 Kullanım Alanı	Finansal denetim, Sürdürülebilirlik raporu	Sürdürülebilirlik raporu
 Denetim Kanıtı	Fazla ve ayrıntılı	Daha sınırlı

Yaklaşım Düzeyi

Doğrudan Denetim

Denetçinin, dayanak denetim konusunu geçerli kıstaslar uygulamak suretiyle ölçtüğü veya değerlendirdiği ve sonuçta ortaya çıkan denetime konu bilgiyi güvence raporunun bir parçası olarak veya ilişkisinde sunduğu güvence denetimidir. Doğrudan denetimde denetçinin vardığı sonuç, dayanak denetim konusunun geçerli kıstaslar uygulanmak suretiyle ölçümü veya değerlendirilmesi neticesinde raporlanan çıktıyı ele alır.

Doğrulama Hizmeti

Denetçi dışındaki bir tarafın, dayanak denetim konusunu kıstaslar uygulanmak suretiyle ölçtüğü veya değerlendirdiği bir güvence denetimidir. Ayrıca denetçi dışındaki bir taraf, ortaya çıkan denetime konu bilgiyi, sıklıkla bir rapor veya yazılı bir beyan olarak sunar. Bununla birlikte bazı durumlarda, denetime konu bilgi denetçi tarafından güvence raporunda da sunulabilir. Doğrulama hizmetinde denetçinin vardığı sonuç, denetime konu bilginin önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkindir.

Doğrudan Denetim Doğrulama Hizmeti

Özellik	 Doğrudan Denetim	 Doğrulama Hizmeti
Tanım	Denetçi, kriterlere göre doğrudan ölçüm ve değerlendirme yapar.	Yönetim bir beyan sunar, denetçi bu beyanın doğruluğunu değerlendirir.
Sorumluluk	Denetçi hem ölçümü yapar hem sonucu raporlar.	Yönetim “iddia” (assertion) ortaya koyar, denetçi bu iddianın uygunluğunu değerlendirir.
Örnek Beyan	“Bu tesisin yıllık karbon emisyonu 3.000 tCO ₂ ’dir.” (doğrudan denetçi söyler)	“Şirketimiz karbon emisyonlarını %20 azalttı.” (şirket söyler, denetçi doğrular)
Uygulama Alanı	Özellikle teknik uzmanlık gerektiren çevresel projeler, karbon kredisi sistemleri	TSRS, GRI, CDP gibi sürdürülebilirlik raporlaması çerçevesinde yapılan güvence denetimleri
Raporlama Tarzı	Denetçi nihai sonucu kendisi oluşturur.	Denetçi, sunulan bilginin doğruluğu hakkında görüş bildirir.

A background image of a forest with tall trees and sunlight filtering through the canopy, creating a serene and natural atmosphere.

“

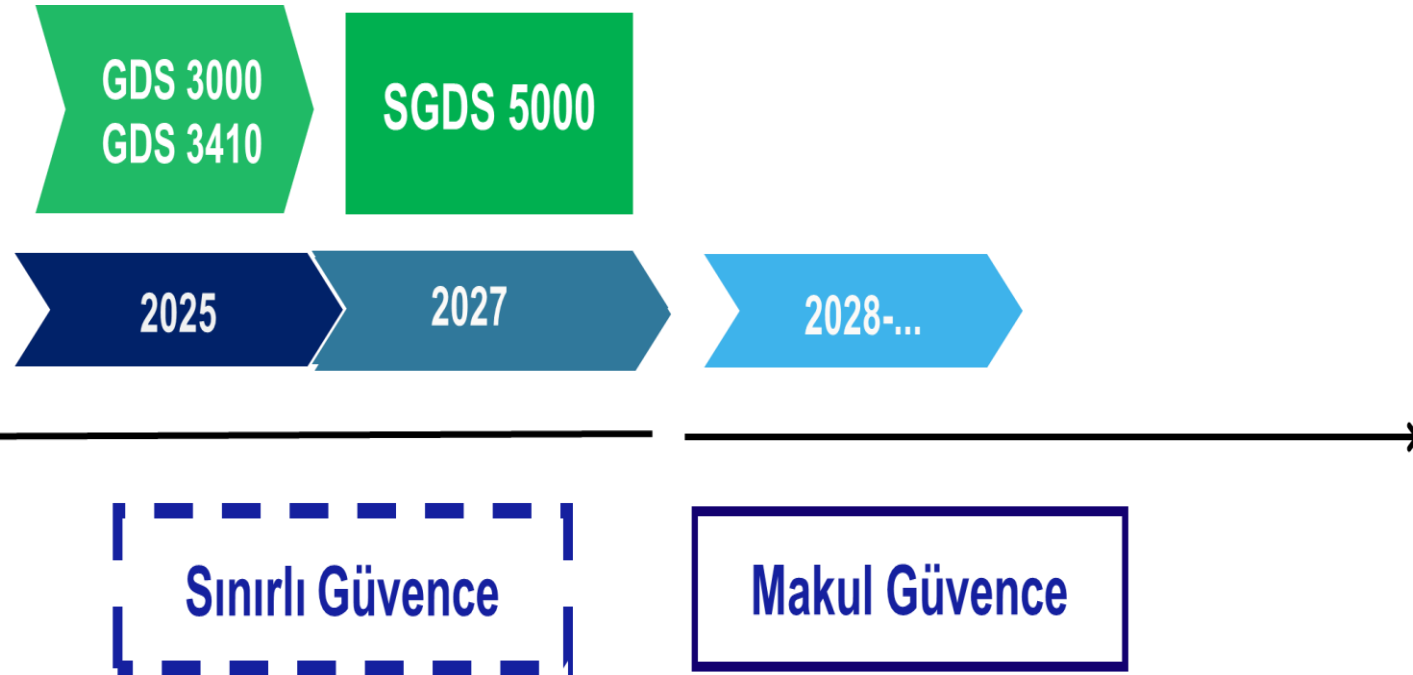
Güvence denetimi, sorumlu taraf dışındaki hedef kullanıcıların, denetime konu bilgiye (diğer bir ifadeyle dayanak denetim konusunun kıstaslar uygulanmak suretiyle ölçümünün veya değerlendirilmesinin bir çıktısına) ilişkin güven seviyesini artıracak şekilde tasarlanmış bir sonuç bildirmek üzere, denetçinin yeterli ve uygun kanıt elde etmeyi amaçladığı denetimdir.

Güvence Denetimi Standartları

- GDS 3000
- GDS 3410
- SGDS 5000

Güvence Denetim Standartlarının Uygulanması

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlarına Yönelik Zorunlu Güvence Denetimleri RG:5 Eylül 2024

1. Arka Plan ve Gelişmeler

2. Sürdürülebilirlik Raporlarının Önemi

3. Güvence Denetiminin Amacı

- Yatırımcılar, finans kuruluşları, derecelendirme şirketleri gibi paydaşların güvenini artırmak.
- Denetçi; yeterli ve uygun kanıt toplayarak **makul veya sınırlı güvence** sağlar.
- Güvence denetimi sayesinde: Bilginin güvenilirliği artar, Raporun değeri yükselir, Karar alma süreçleri güçlenir.

4. Zorunluluk ve Standartlar

- 5 Eylül 2024 tarihli Resmî Gazete Kararı ile:
 - Kurumsal sürdürülebilirlik raporlarına yönelik **güvence denetimi zorunlu hale getirilmiştir**.
 - Uygulama, başlangıçta **sınırlı güvence** ile başlayacaktır.
- SGDS 5000 yayımlanana kadar, denetimler:
 - **GDS 3000** (Tarihi finansal bilgi dışı güvence denetimleri)
 - **GDS 3410** (Sera gazı beyanı güvence denetimi) standartlarına göre yapılacaktır.

5. Beklenen Etkiler

- İşletmeler:
 - **Veri toplama sistemlerini geliştirecek,**
 - **İç kontrol mekanizmalarını güçlendirecek,**
 - **Yönetişim faaliyetlerini iyileştirecek.**
- Uzun vadede **şeffaflık, hesap verebilirlik ve karşılaştırılabilirlik** artacaktır.

Sürdürülebilirlik Raporlarının Güvence Denetimi

- Sürdürülebilirlik Raporunun Zorunlu Denetimi (KGK'nın 02/09/2024 tarihli ve 01/25684 sayılı Karar) 29/12/2023 Kurul Kararında yapılan değişik ile
- Sürdürülebilirlik Raporunun İhtiyari Denetimi
- Bağımsız Denetim Yönetmeliği 47. Madde(Elektronik ortamda bildirim)Sözleşme Bilgi Giriş Portalı (SBG) Bildirimi:
 - ❖ Duyuru öncesi olanlar 07.04.2025
 - ❖ Duyuru sonrası olanlar 30 gün

Sürdürülebilirlik Raporunun Zorunlu Denetimi

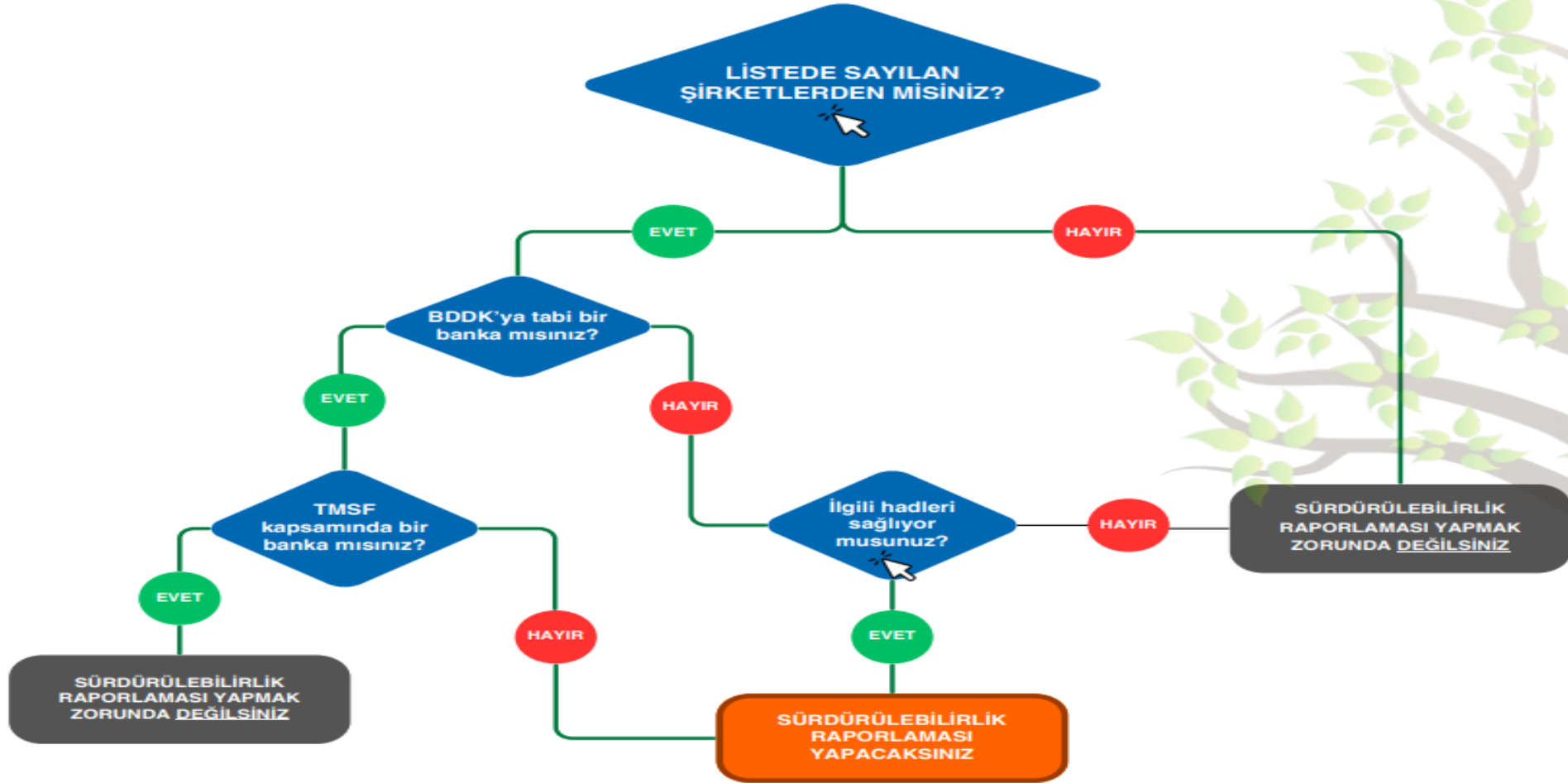

GENEL KISTAS

Ne Olacak?

- Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları Uygulama Kapsamına İlişkin Taslak Kurul Kararı hazırlanmıştır. Kararın ekinde listeye yer verilmiştir.
- Söz konusu Karar'a ait ekli listede Genel Kıstasta yer alan hadlerden en az ikisini birbirini izleyen raporlama döneminde aşan işletmeler müteakip raporlama döneminden itibaren TSRS'lere göre raporlama yapmak durumunda kalacaktır.
- Karar uyarınca yapılması gereken raporlamanın uygulama tarih başlangıcı 01/01/2024 olacaktır.

Sürdürülebilirlik Raporlaması Yapmak Zorunda mıyım?

06/03/2025 Tarihli Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) Uygulama Kapsamı Değişikliğine İlişkin Duyuru

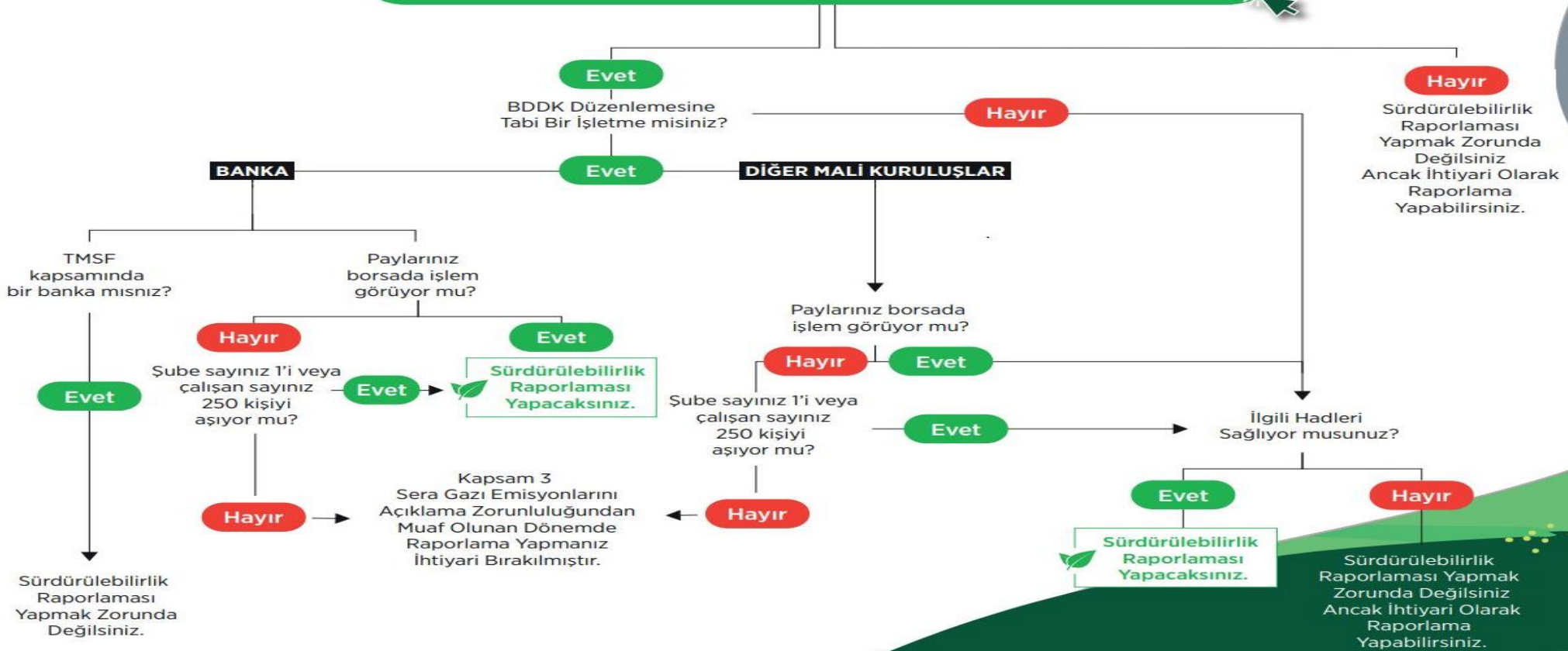
1. Zorunlu Raporlama Kapsamından Çıkarılan Şirketler

- Yakın İzleme Pazarı ve Girişim Sermayesi Pazarı'nda işlem gören ortaklıklar zorunlu raporlama kapsamından çıkarılmıştır.
- Borsada işlem görmeyen ancak halka arz edilmeksizin sermaye piyasası aracı ihraç eden anonim şirketler de kapsam dışına alınmıştır.

2. Bankalar ve Banka Dışı Mali Kuruluşlar İçin Yeni Kapsam Düzeni

- Şube sayısı 1'i veya çalışan sayısı 250 kişiyi aşmayan bankalar, Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını açıklama zorunluluğundan muaf bırakıldı.
- Bu bankaların, muaf oldukları dönemde sürdürülebilirlik raporu hazırlaması isteğe bağlı hale getirildi.
- Borsada işlem gören veya çalışan/şube sayısı eşik değerleri aşan banka dışı mali kuruluşlar zorunlu kapsamda tutulmaya devam edildi.

Listede Sayılan İşletmelerden misiniz?

***28.03.2025 TSRS Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararlarına Dair Usul ve Esaslar Taslak Metni**

Sürdürülebilirlik Raporlamasının Zorunlu Denetimi Yol Haritası

Hüküm Kategorisi	Bağımsız Denetim Yönetmeliği(26 Kasım 2012)	Sürdürülebilirlik Denetim Yönetmeliği(17 Ocak 2025)
Amaç ve Kapsam	Finansal tabloların Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TFRS) uygunluğuna ilişkin denetimi düzenler.	Kurumsal sürdürülebilirlik raporlarının doğruluğuna ve güvenilirliğine ilişkin denetimi düzenler.
Dayanak Mevzuat	660 sayılı KHK, Türk Ticaret Kanunu ve CB Kararları	660 sayılı KHK, 5 Eylül 2024 tarihli ve 32653 sayılı Resmî Gazete Kararı
Denetim Konusu	Bilanço, gelir tablosu, nakit akış tablosu, özkaynak değişim tablosu gibi finansal bilgiler	ESG (çevresel, sosyal, yönetim) konularındaki açıklamalar, sürdürülebilirlik stratejisi, risk ve fırsatlar, performans göstergeleri
Denetim Türü	Genellikle makul güvence esasına dayanır	Zorunlu olarak sınırlı güvence ile başlar, ileride makul güvenceye geçiş öngörülür
Denetçinin Yükümlülükleri	Denetim planlama, risk değerlendirme, kanıt toplama, görüş oluşturma ve raporlama	Sürdürülebilirlik verilerinin kaynağını inceleme, metodoloji uygunluğunu değerlendirme, doğruluk ve güvenilirlik hakkında sonuç bildirme
Raporlama Hükümleri	Denetim görüşü olumlu, olumsuz, şartlı veya görüş verilemez şeklinde ifade edilir	Rapor, “önemli bir yanlışlık dikkatimi çekmedi” gibi sınırlı güvenceye özgü ifadeler içerir. Kapsamlı açıklamalara yer verilir.
Denetim Standartları	Türkiye Denetim Standartları (TDS), özellikle TDS 700, TDS 315, TDS 330 vb.	SGDS 5000 yayımlanana kadar GDS 3000 ve GDS 3410 esas alınır. Sonrasında SGDS 5000 yürürlüğe girecektir.
Zorunluluk Durumu	CB	KGK Kurul Kararı

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkisi (1)

MADDE 88-

- 64 ilâ 88 inci madde hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişiler münferit ve konsolide finansal tablolarını düzenlerken, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan, Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara uymak ve bunları uygulamak zorundadır.
- (3) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için özel ve istisnai standartlar koymaya ve farklı düzenlemeler yapmaya yetkilidir. Bu standart ve düzenlemeler, Türkiye Muhasebe Standartlarının cüz'ü addolunur.

Denetleme

MADDE 397- (1) (Değişik: 26/6/2012-6335/18 md.) Dördüncü fıkra uyarınca denetime tabi olan anonim şirketlerin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları denetçi tarafından, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yayımlanan uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre denetlenir. Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtip yansıtmadığı da denetim kapsamı içindedir.

B) Konu ve kapsam

MADDE 398- Şirketin ve topluluğun finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun denetimi; envanterin, muhasebenin ve Türkiye Denetim Standartlarının öngördüğü ölçüde iç denetimin, bu Bölüm hükümleri anlamında 378 inci madde uyarınca verilen raporların ve 397 nci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun denetimidir. Bu denetim, Türkiye Muhasebe Standartlarına, kanuna ve esas sözleşmenin finansal tablolara ilişkin hükümlerine uyulup uyulmadığının incelenmesini de kapsar. Denetleme, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun belirlediği esaslar bağlamında, denetçilik mesleğinin gerekleriyle etiğine uygun bir şekilde ve özenle gerçekleştirilir.

Seçim, görevden alma ve sözleşmenin feshi

MADDE 399- (1) Denetçi, şirket genel kurulunca; topluluk denetçisi, ana şirketin genel kurulunca seçilir. Denetçinin, her faaliyet dönemi ve her hâlde görevini yerine getireceği faaliyet dönemi bitmeden seçilmesi şarttır. Seçimden sonra, yönetim kurulu, gecikmeksizin denetleme görevini hangi denetçiye verdiğini ticaret siciline tescil ettirir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile internet sitesinde ilan eder.

Sürdürülebilirlik Yönetmeliği

- **Türkiye Denetim Standartları (TDS):** 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yürürlüğe konulan, bilgi sistemleri ile sürdürülebilirlik denetimi dahil olmak üzere, bağımsız denetim alanında uluslararası standartlarla uyumlu eğitim, etik, kalite yönetim ve denetim standartları ile bu alana ilişkin diğer düzenlemeleri
- **Türkiye Muhasebe Standartları (TMS):** Kurum tarafından yayımlanan **Türkiye Finansal Raporlama Standartları**, Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı ile Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardını ve farklı işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için Kurum tarafından belirlenen standartları ve bunlarla ilişkili **diğer düzenlemeleri**

SDY(17 Ocak 2025) Sürdürülebilirlik denetiminin konusu

MADDE 6- (1) Sürdürülebilirlik denetimi; 6102 sayılı Kanun, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca veya ihtiyari olarak denetime tabi tutulan sürdürülebilirlik raporunda yer alan açıklamalarla ilgili konularda yapılır.

TTK Kapsamında Sürdürülebilirlik Raporlaması ve Güvence Denetimi Değerlendirmesi

TTK MADDE 397-Denetleme

(2) Denetime tabi olanlar, hazırlanmış olan finansal tablolarının denetimden geçip geçmediğini, denetimden geçmiş ise denetçi görüşünü ilgili finansal tablonun başlığında açıkça belirtmek zorundadır. Bu hüküm, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu için de uygulanır. Denetime tabi olduğu hâlde, denetlettilmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, düzenlenmemiş hükmündedir.

TTK 403 Görüş Yazıları

(4) Şirket defterlerinde, denetlemenin yapılmasına ve sonuçlara varılmasına olanak vermeyen ölçüde belirsizliklerin bulunması veya şirket tarafından denetlenecek hususlarda önemli kısıtlamaların yapılması hâlinde denetçi, bunları ispatlayabilecek delillere sahip olmasa bile, gerekçelerini açıklayarak görüş vermekten kaçınabilir. Kaçınma olumsuz görüşün sonuçlarını doğurur.

(5) Olumsuz görüş yazılan hâllerde yönetim kurulu, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren **dört iş günü içinde, genel kurulu toplantıya çağırır** ve genel kurul **yeni bir yönetim kurulu** seçer. Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. Yeni yönetim kurulu **altı ay içinde**, kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tablolar hazırlatır ve bunları denetleme raporu ile birlikte genel kurula sunar. Sınırlı olumlu görüş verilen hâllerde genel kurul, gerekli önlemleri ve düzeltmeleri de karara bağlar.

Sürdürülebilirlik Denetimi Yönetmeliğinin Güvence Denetimlerine Etkisi

Başlık	Kapsamı
Sürdürülebilirlik Alanında Denetim Kuruluşlarının Yetkilendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> - Bağımsız Denetim Resmi Siciline kayıtlı ve faal bağımsız denetim kuruluşu olması - En az iki sorumlu denetçi bulunması (Madde 19'a göre) - Denetim kadrosunun asgari olarak Madde 18'deki niteliklere sahip olması - Sürdürülebilirlik denetim rehberlerinin oluşturulmuş olması
Uygulamalı Mesleki Eğitim	En az 8 ay süreyle uygulamalı mesleki eğitim zorunludur.Bu eğitim tamamlanmadan sürdürülebilirlik denetçisi olarak yetkilendirme yapılamaz.
Denetim ekipleri	BDY 27. Maddesi ile Aynı
Sorumlu Denetçi Olabilme Şartı	3 Yıl
Sürdürülebilirlik Denetim Raporunun Düzenlenmesi ve Teslimi	Olağan Genel Kuruldan 20 gün önce teslim
İnceleme ve Denetimler	<ul style="list-style-type: none"> İkaz Uyarı Faaliyetin Kısıtlanması Faaliyet İzninin Askıya Alınması Faaliyet izninin iptali

Fıkra No	Konu	Geçici Düzenleme	Süre Sınırı
(1)	Denetim kuruluşlarında rehber şartı	31/12/2026'ya kadar 12. maddenin (ç) bendindeki sürdürülebilirlik denetim rehberi şartı aranmaz.	30/6/2027'ye kadar ilgili şart yerine getirilmelidir.
(2)	Denetçiler için uygulamalı eğitim muafiyeti	31/12/2025'e kadar yapılacak yetkilendirmelerde 15. maddedeki uygulamalı eğitim şartı aranmaz.	Yalnızca 2025 yılı sonuna kadar geçerlidir.
(3)	Yetkili olmayan denetçilerin görev alabilmesi	1/1/2026'dan önceki denetimlerde, ekipte en az 1 denetçi ve sorumlu denetçi yetkili olmak şartıyla, diğer denetçiler yetkisiz olabilir.	Yalnızca 1/1/2026 öncesi denetimler için geçerlidir.
(4)	Sorumlu denetçi tecrübe şartı muafiyeti	31/12/2028'e kadar yapılan görevlendirmelerde, 19. maddenin 1. fıkrasının (c) bendindeki 3 yıl fiili denetim tecrübesi şartı aranmaz.	31/12/2028'e kadar geçerli muafiyet; bu tarihe kadar ilgili şart sağlanmalıdır.
(5)	Süre uzatma yetkisi	Kurul bu geçici maddelerde belirtilen süreleri 3 yılı geçmemek üzere uzatabilir.	En fazla 3 yıl uzatma yapılabilir.

İklim Kanunu Kapsamında Sürdürülebilirlik Raporlaması ve Güvence Denetimlerine İlişkin Olası Sonuçlar

1. Sera Gazı Emisyonlarının Takibine Aykırılıklar

- Doğrulanmış sera gazı emisyon raporunu süresi içinde sunmamak: **500.000 - 5.000.000 TL**
- ETS kapsamındaki işletmeler için yukarıdaki ceza: **İki katı uygulanır**

2. Ozon tabakasını incelten maddelere ilişkin mevzuatla belirlenen usul ve esaslara, yasaklara veya sınırlamalara aykırılık

- Ozon tabakasını incelten maddeleri kullanan, ithal eden, ticaretini yapan, piyasaya arz eden: **2.500.000 TL**
- Ozon tabakasını incelten maddeleri içeren ürünlere bakım, onarım, servis hizmeti veren: **250.000 TL**
- Ozon tabakasını incelten maddeleri içeren ürünlerin veya ekipmanların etiketlenmesi hükümlerine uymamak: **120.000 TL**

3. Florlu Sera Gazlarına Aykırılıklar

- Florlu sera gazlarını kullanan, ticaretini yapan, piyasaya arz eden: **2.500.000 TL + 3-6 ay süreyle Hidroflorokarbon Kontrol Belgesi verilmez**
- Hidroflorokarbonları kotasız veya kotayı aşan miktarlarda ithal etmek: **1.000.000 TL + Takip eden yıl, kotayı aşan miktar kadar kota kesintisi uygulanır**
- Florlu sera gazları içeren kapların, ürünlerin veya ekipmanların etiketlenmesi hükümlerine uymamak: **120.000 TL**
- Bildirim ve raporları veri tabanına süresi içinde girmemek ya da verileri güncellememek: **120.000 TL**
- Florlu sera gazı içeren veya çalışması bu gazlara dayanan ekipmana müdahale etmek: **120.000 TL**

4. Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) Aykırılıkları

- Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin mevzuata aykırılık:
 - Doğrulanmış emisyon raporunu zamanında sunmamak: **İşlem kayıt sistemindeki hesaplarda tahsisatlar dışında işlem yapılamaz: Faaliyet Kısıtlaması**
 - Doğrulanmış yıllık sera gazı emisyon raporu bulunan işletmelere: Başkanlığa son **5 yılda sunulan en yüksek emisyon değerindeki her 1 ton CO₂ eşdeğeri için 5 TL ceza**
 - Doğrulanmış yıllık emisyon raporu olmayan işletmelere: **1.000.000- 10.000.000 TL**
- ETS kapsamında tahsisat teslimi yükümlülüğünü süresinde yerine getirmemek:
 - Teslim edilmeyen her tahsisat için ceza: **Son 3 ayın birincil ve ikincil piyasa tahsisat fiyatlarından yüksek olanın 2 katı**
 - Tahsisatlarının teslim yükümlülüklerinin en az %80'ini 3 yıl üst üste yerine getirmemek: **Sera gazı emisyon izni iptal edilir, 3-6 ay boyunca yeni izin verilmez**

5. Proje Kayıt Yükümlülüğünü Yerine Getirmemek

- Karbon kredisi üreten projeler resmi sisteme kaydolmadan faaliyet gösteremez, yükümlülüğü yerine getirmemek: **120.000 TL**

6. Bilgi, Belge ve Veri Yükümlülüklerine Aykırılıklar

- Kanunda belirtilen bilgi, belge, veri verme yükümlülüğünü yerine getirmemek veya yanıltıcı beyan vermek: **170.000 TL**

7. Elektrik Piyasası Mevzuatına Aykırılıklar

- Elektrik piyasası mevzuatının ihlali: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 6446 sayılı Kanun çerçevesinde idari yaptırım uygulanır

8. Tekrar Durumunda Cezaların Artışı

- İlk tekrar: **Ceza 1 kat artırılır**
- İkinci ve müteakip tekrar: **Ceza 2 kat artırılır**

9. Aykırılıklarda Faaliyet Durdurma Yetkisi

- **Aykırı faaliyeti düzeltmek için Bakanlık bir defaya mahsus, en fazla 1 yıl süre verebilir.**
- **Aykırılık düzeltilmezse faaliyet kısmen veya tamamen durdurulur.**

10. İdari Para Cezalarında Üst Sınır

- **Her bir fiil için uygulanabilecek idari para cezası 50.000.000 TL'yi geçemez.**

Yaptırım	TSRS'ye (IFRS S1-S2) Göre Raporlama	GDS 3000	GDS 3410
Emisyon Takibi	✓	✓	✓
Ozon Maddeleri	⚠ (Dolaylı)	✓	✗
Florlu Gazlar	✓	✓	✓
ETS Aykırılıkları	✓	✓	✓
Proje Kaydı	✓	✓	✗
Veri Bildirimi	✓	✓	✓
Elektrik Mevzuatı	⚠ (Dolaylı)	✓	✗
Tekrar Eden İhlaller	✓	✓	✗
Faaliyet Durdurma	✓	✓	✗
Üst Ceza Limiti	⚠ (Dolaylı, risk)	✓	✗

Risk Alanı

Detaylı Açıklama

Yönetim Kurulu Açısından Olası Sonuç

Yanıltıcı veya Eksik Raporlama

Sürdürülebilirlik raporunda bilgilerin kasıtlı olarak gizlenmesi, eksik sunulması veya yanıltıcı veri paylaşılması TTK, çevre mevzuatı ve sermaye piyasası kuralları açısından sorumluluk doğurur. Özellikle TSRS kapsamında paylaşılan metrik ve hedefler, finansal bilgilerle tutarsızsa bu durum "yanıltıcı beyan" olarak değerlendirilir.

 Türk Ticaret Kanunu uyarınca "doğru bilgi sunmama" ve "paydaşları aldatma" gibi fiillerde yönetim kurulu üyelerine şahsi sorumluluk yüklenebilir.

 Çevre Kanunu ve ilgili sektör mevzuatına aykırılıklar idari para cezası ve hatta faaliyetin durdurulmasına kadar uzanabilir.

Denetim Sürecinde Yeterli Bilgi/Veri Sağlanmaması

Bağımsız denetçi, sürdürülebilirlik raporunun denetiminde gerekli veri, belge, kayıt ve kanıtlara ulaşamazsa sınırlı güvence görüşü verir ya da olumsuz görüş açıklar. Bu durum şirketin kurumsal şeffaflığına ve güvenilirliğine zarar verir.

 Ulusal ve uluslararası yatırımcılar nezdinde şirketin güvenilirliği zedelenir, kredi notu düşebilir, yatırımcı çekilmesi yaşanabilir.

 Yönetim Kurulu'nun denetim sürecinde iş birliği göstermemesi veya şeffaf veri sunmaması ihmal ya da kötü yönetim olarak yorumlanabilir.

Faaliyet Durdurma, Ceza Gibi İdari Yaptırımlar

ETS, sera gazı takibi, çevresel bildirimler gibi konularda yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde idari yaptırımlar doğabilir. Bakanlık tarafından uyarı, para cezası, faaliyet durdurma gibi işlemler uygulanabilir.

 Bu tür bir yaptırım, kurumsal risk yönetiminde başarısızlık olarak değerlendirilir.

 Yönetim Kurulu, bu riskleri önceden öngörüp gerekli kontrolleri kurmakla yükümlüdür.

 Eğer gerekli iç kontroller kurulmamışsa bu, kurumsal yönetim zafiyeti olarak sorumluluk doğurur.

 Paydaşlar (yatırımcılar, çalışanlar, STK'lar) bu durumu yanıltıcı taahhüt olarak görebilir.

 Özellikle halka açık şirketlerde, hissedarlar tarafından dava açılabilir (örneğin: "hedefe ulaşılmadı, hisse değerim düştü").

 Bu durum şirketin ESG notlarının düşmesine, endekslerden çıkarılmasına ve itibar kaybına yol açabilir.

Paydaşlara Karşı Açıklanamayan Sürdürülebilirlik Hedefleri

Şirketin açıkladığı sürdürülebilirlik hedefleri (örneğin net sıfır taahhüdü, karbon azaltımı, kadın istihdamı artışı gibi) gerçekleştirilmez ve bu hedeflerin ilerlemesi raporlanmazsa, kamuoyunda algı sorunu oluşur.

TEŞEKKÜRLER